

C. Hage: Saaledes som dette Forslag foreligger for os, synes det mig ikke at give Anledning til meget udførlige Udtalelser her ved første Behandling. I den Skikkelse, hvori det er kommet til os, har det en ganske interimistisk Karakter. Det bestemmer selv, at det skal revideres i Løbet af 2 Aar, og hele den Behandling i Landstinget, ved hvilken Forslaget i dets nuværende Skikkelse er fremkommet, munder ud i det, at indtrængende Undersøgelser har man fundet sig ude af Stand til at foretage, hvorfor man søger dem henvisende til at foretages i en Kommission. Jeg skal da ogsaa for mit Vedkommende her indskrænke mig til nogle faa Bemærkninger. De Detailspørgsmaal, som der kan være Anledning til at undersøge, ville rettest kunne blive Genstand for Forhandling i det Udvalg, der maatte blive nedsat. — Det vil erindres, at den gældende Statsbanedriftslov af 12te April 1892 fremgik som Resultat af mangeaarige forudgaaende Forhandlinger. Fra Folketingets Side havde det længe været krævet, at Statsbanernes Budget skulde optages paa Finansloven, men Regeringen modsatte sig gennem lange Tider dette Krav. Det blev saaledes i sin Tid udtalt af den daværende Finansminister, at lige fra 1867, da Staten overtog Driften af nogle af Linierne, var det en Forudsætning, at Indenrigsministeren maatte staa saa at sige med fuldstændig fri Hænder til at ordne Driften, som han fandt det bedst. Omsider enedes man dog om at optage Statsbanernes Budget paa Finansloven, idet som Vilkaar herfor Driftsloven blev vedtagen. Den fremgik af et Kompromis, og som saadant led den naturligvis af den Mangel, at den ikke fuldt tilfredsstillede nogen. Der blev da ogsaa indsat den Bestemmelse, at Loven efter 5 Aars Forløb skulde forelægges til Revision. Det er det, der nu er sket. De Spørgsmaal, der da paatrænge sig, ere nærmest to: dels Spørgsmaalet om Forandring i Lønningssatserne, dels Spørgsmaalet om Administrationens hele Ordning. Hvad Lønningssatserne angaar, er det tilstrækkeligt at henvise til den Redegørelse, den ærede Minister nys har givet for Forslagets Indhold. Jeg skal kun fremhæve, at der gives nogle Lønningsforhøjelser for de lavest lønnede Klasser og indføres nogen Forbedring i Pensionsforholdene. Hvorvidt der maatte være Anledning til at foretage yderligere Ændringer, er en Ting, som det forekommer mig kun med Nytte kan drøftes i et Udvalg. Jeg skal dog ikke undlade at henlede Opmærksomheden

□

paa, at der blandt Personalet er en Klasse, som ikke er tagen med ved Lønningsforbedringerne. Det er den 11te almindelige Lønningsklasse, som blandt andet omfatter det med Dag- eller Timeløn ansatte eller til fast Arbejde antagne Personale. Jeg fremdrager det, fordi det berører et andet Lovforslag, som foreligger Tinget. Der blev jo ad privat Vej før Jul indbragt et Forslag om Tillæg til Statens faste daglønnede Arbejdere. Finansministeren, som paa Regeringens Vegne førte Forhandlingen om dette Forslag, udtalte sig imod den foreslaaede Fremgangsmaade, men fandt, at der paa den givne Foranledning var Grund til at optage en Undersøgelse om, hvorvidt større eller mindre Klasser af Statens daglønnede Arbejdere ere saaledes stillede, at der er rimelig Anledning til at forhøje deres Løn. Ministeren udtalte, at man maatte foretage en saadan Revision af Lønningerne i hver Branche for sig, og tilføjede: „Jeg er villig til at foretage Skridt i den Retning og skal sætte dem i Værk i den nærmeste Tid.“ Jeg kunde da ønske i den Anledning at spørge den ærede Indenrigsminister, hvorvidt Skridt i den af Finansministeren angivne Retning ere satte i Værk for de af Statsbanernes Arbejdere, der henhøre til den nævnte Klasse. Da vi, som sagt, have et andet Lovforslag under Behandling, der ogsaa vedrører dem, synes det naturligt, at Forholdet for deres Vedkommende klargøres.

Det andet, langt mere omfattende og vidtrækkende Spørgsmaal er om Administrationens hele Ordning. Nu har det, som man enedes om i 1892, virket i 5, snart 6 Aar, og det er da ganske naturligt at spørge: har denne Ordning virket til Tilfredshed? Er den almindelige Erkendelse den, at Statsbanernes Administration nu er fortrinlig, og at den er fortrinligere, end den var før? Jeg tror, at dette Spørgsmaal, hvor beklageligt det end er, ubetinget maa besvares med et Nej. Hvad enten Angrebene paa Statsbaneadministrationen ere helt uberettigede eller kun delvis berettigede, er det en Kendsgerning, at ingen Sinde har vor Baneadministration været saa upopulær, været i den Grad Genstand for Kritik og Angreb som netop i den seneste Tid. Naar vi saaledes spørge, hvorvidt Staten betragtet som Driftsherre er tilfreds, bliver Svaret nej. Det finansielle Udbytte af Statsbanedriften er bestandig Genstand for Kritik, ikke blot i dette kritiske Ting, men ogsaa i det andet. I Landstingsudvalgets Betænkning, hvor der anstilles en Del Beregninger over Ud-